

■ Наваселле

ІВАН, МАРЫЯ І ІХ «КАМАНДА»

Дзіцячы дом сямейнага тыпу атрымаў новы адрас у катэджным пасёлку

Катэдж для дзіцячага дома сямейнага тыпу не толькі прыгожы сам па сабе, але яшчэ і знаходзіцца ў маляўнічым месцы. Тут і поле, і лес, каля дарогі сучасная крама, ёсць транспартная сувязь з горадам. Пасля таго як былая тэрыторыя Гродзенскага раёна ўвайшла ў склад горада, тут пачалася актыўная забудова. Адзін з гэтых дамоў па вуліцы Маладой выкупіў для гэтай сям'і «Беларусбанк».

Марыя НАЙДА з дзецьмі.

У адміністрацыі Кастрычніцкага раёна Гродна адзначаюць, што такі падарунак банкіраў вельмі свечасовы. Было вырашана перадаць яго сям'і Марыі і Івана Найдаў, якія разам з дваімі ўласнымі выхоўваюць 14 прыёмных дзяцей і яшчэ аднаго ўсынавілі. Дагэтуль вялікая сям'я жыла ў шасціпакёвай гарадской кватэры, але месца на ўсё ўжо не хопала, было вельмі цесна. Цяпер ёсць у іх сучасная прасторная кухня, вялікая гасцёўня, пакой для гульні, два санвузлы з душамі, спальні для дзяцей, пакой пад гардэроб. Побач з катэджам лазня. Не так даўно прадстаўнікі таго ж «Беларусбанка» падаравалі дзіцячую пляцоўку. У двору бацькі ставяць не-

вялікую палатку для гульні. Тут бавяцца малодшыя дзеці, старэйшым ёсць работа побач з Іванам Анатолевічам. У катэджы вядуцца апошнія прыгатаванні да ўрачыстасці, якія прымеркаваны да святочнай перадачы ім ключоў ад дома.

Марыя Францаўна праводзіць экскурсію і расказвае, якую дапамогу аказалі спонсары. Напрыклад, прадпрыемства «ЗОВ-мэбля» абсталявала кухню, шэфы з Гродзенскага інстытута азотнай вытворчасці канцэрна «Белнафтахім» падаравалі мэблевую гарнітуру. Дарэчы, яны гатовы падтрымаць і маральна, па словах Марыі Францаўны. Заўсёды выслухоўваюць, дадуць параду.

— Для нас гэта вельмі важна, бо часам падтрымка неабходная, каб проста паразмаўляць. Мы бярэм розных дзяцей, многія з псіхалагічнымі траўмамі, хворыя. Толькі і думаеш: як іх выраставаць? У цяжкія моманты трэба адчуць падтрымку, пачуць добрую параду.

У сям'і Марыі Францаўны выхоўваліся 24 дзіцяці. Кожнаму з іх аддадзена частка душы і сэрца.

— Некаторыя дзеці праз пэўны час вяртаюцца ў свае біялагічныя сям'і. Так здарылася і з дзяўчынкай з ДЦП, маці якой была пазбаўлена бацькоўскіх правоў. Але ўсё ж змагла знайсці ў сабе моц і вярнула дачку. Такая ж сітуацыя была з хлопчыкам, маці

якога перастала піць і праз год забрала сына. Я вельмі цаню такія моманты — значыць, не ўсё страчана — і заўсёды дапамагаю такім бацькам вярнуць дзяцей, хоць гэта вельмі балюча: яны ўваходзяць у жыццё, і развітвацца з імі цяжка, — кажа прыёмная маці.

Дарэчы, усе дзеці завуць Марыю Францаўну мамай. Незалежна ад таго, колькі гадоў яны тут жывуць. Падчас размовы да жанчыны раз-пораз падбягалі хлопчыкі. Адзін пытаўся, ці прышоў час паліваць кветкі, другі — ці можна пагуляць з суседзямі, а малая Валерыя наогул не адыходзіла ад маці. Ёй днямі споўнілася пяць гадоў. А тры гады таму, у такі ж майскі дзень, яе і брата Льва з дзіцячага дома ўзяла да сябе новая мама. Іх біялагічныя бацькі пазбаўлены правоў з-за асаблівацяў развіцця. Ім цяжка абслугоўваць саміх сябе, таму і дзетак змясцілі ў прытулак. З дзіцячага дома ў трохгадовым узросце ў прыёмную сям'ю трапілі двойнятыкі Дарыюш і Міраслаў. Іх маці памерла, а дзед і дзядзька не маглі справіцца з малымі.

Зараз гэта рослыя прыгожыя хлопцы, здольныя і каву заварыць, і посуд памыць, і з рамонтам дапамагчы. Дарыюш марыць стаць мадэльерам, а яго брат — аўтамеханікам. Дзяўчаткі Юля і Дар'я

выбралі прафесіі ў сферы паслуг — швачка і цырульніца. Калі ім споўніцца 18 гадоў, яны будуць вымушаны пайсці з сям'і. Там, дзе будуць вучыцца, іх забяспечаць інтэрнатам.

— Але мы не губляем сувязі, — кажа Марыя Францаўна. — Не так даўно адна з нашых выхаванак выйшла замуж, мы ёй зрабілі вяселле, яна па-ранейшаму называе мяне мамай, а яе муж лічыць сваёй цешчай. Яны прыязджаюць да нас, бо і дарослым дзецям таксама патрэбныя клопат, увага. Прыязджаюць і мае родныя дзеці, у дачкі ўжо свая сям'я. Напрыклад, на Вялікдзень, Новы год, 8 Сакавіка, у Дзень Маці. Яны

прыязджаюць, каб павіншаваць мяне, а я рыхтую для іх падарункі.

Раней гарадскія ўмовы не дазвалялі прыняць адразу ўсіх. Цяпер сям'я змога сабрацца разам у вялікім доме, дзе пануюць цяпло і сяброўства. А яшчэ Марыя Францаўна і яе муж плануюць запрасіць у госці такія ж сям'і з іншых абласцей. Гэта вельмі важна — быць разам, дзяліцца вопытам і сумесна вырашаць праблемы. «А можа, да нас звярнуцца і тыя, хто таксама мае намер узяць з прытулку дзяцей, — разважае прыёмная маці. — Яны маглі б паглядзець, як мы жывём, і зрабіць свой гуманны выбар».

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Новае месца жыхарства для дзіцячага дома сямейнага тыпу.

■ Адукацыя

КАЛЕДЖ ЗАПАТРАБАВАННЫХ ПРАФЕСІЙ

У Гродзенскім дзяржаўным прафесійным тэхналагічным каледжы ствараецца рэсурсны цэнтр, дзе змогуць практыкавацца будучыя кухары і кандытары. Новая сучасная база дазволіць весці падрыхтоўку навучэнцаў іншых устаноў па гэтых спецыяльнасцях, а таксама павышаць кваліфікацыю ўсім работнікам дадзенага напрамку.

Мяркуюцца, што рэсурсны цэнтр пачне дзейнічаць у новым навучальным годзе. Але і цяпер відаць, што двухпавярховая прыбудова амаль поўнасцю гатовая, застаецца толькі ўстанавіць неабходнае абсталяванне для кулінарных лабараторый. Як раскажаў дырэктар каледжа Леанід Бялей, гэта работа вядзецца, ужо аб'яўлены тэндэр на закупку.

— Мы бачым вялікую запатрабаванасць такіх спецыялістаў, як кухар і кандытар. Апошнім часам у рэгіёне актыўна адкрываюцца аб'екты грамадскага харчавання, і там патрэбны кадры. Папулярнасць прафесіі відаць і па конкурсе ў наш каледж, у мінулым годзе конкурс на спецыяльнасць «Грамадскае харчаванне» склаў больш за тры чалавекі на месца, а каб яго прайсці, сярэдні бал атэстата павінен быць не ніжэйшы за сем, — адзначае Леанід Іосіфавіч.

У каледжы набіраюць чатыры групы кухараў — гэта 110 чалавек. А ўсяго тут займаюцца 650 навучэнцаў з усёй вобласці. Можна сказаць, што рэсурсны цэнтр створаны на даволі трывалай навучальнай базе. Тут рыхтуюць высокапрафесійных спецыялістаў. Аб гэтым сведчаць і дасягненні на шматлікіх конкурсах — як рэспубліканскіх, так і міжнародных.

— Вопыт удзелу ў конкурсах вельмі карысны для навучэнцаў, майстроў вытворчага

навучання, педагогаў. Гэта добры імпульс у самаўдасканаленні, пошуку новага, магчымасць пазнаёміцца з сусветным вопытам, — лічыць намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце Ірына БРУШКО. — А калі ў 2014 годзе Беларусь далучылася да міжнароднага руху WorldSkills, які папулярнызе рабочыя прафесіі праз конкурсы прафесійнага майстэрства, нашы навучэнцы адразу ўключыліся ў спаборніцтва.

І вынікі не прымусілі доўга сябе чакаць. У каледжы па праве ганарыцца сваёй «залатой» Златай Шпак, якая атрымала перамогу на рэспубліканскім этапе прэстыжнага конкурсу ў намінацыі «Кандытарскае мастацтва» і трапіла ў склад нацыянальнай каманды на міжнародным чэмпіянаце, які праходзіў у Арабскіх Эміратах у 2017 годзе. За дасягненні яна сёлета ўвайшла ў лік адораных навучэнцаў і студэнтаў, якія атрымалі падтрымку спецыяльнага фонду Прэзідэнта. Таксама варта адзначыць поспехі будучыя кандытары на міжнародным чэмпіянаце кандытарскага майстэрства «Арт-клас» 2017 года. Залатыя медалі атрымалі адразу два навучэнцы каледжа — Аляксей

Курыльчык (праца з шакалада) і Ірына Лукашун (мастацкая нарэзка гародніны і садавіны). А ўжо сёлета прызёрам на міжнародным конкурсе ў Варшаве стала Аляксандра Васільчык, якая зрабіла салодкую кампазіцыю з шакалада «Цудоўнае далёка».

— Мы рыхтуем не толькі кухараў і кандытараў, — тлумачыць Леанід Бялей. — У каледжы ёсць магчымасць набыць прафесію бармена, афіцыянта, прадаўца, кантралёра-касіра. Навучанне можна працягваць на ўзроўні сярэдняй спецыяльнай адукацыі і засвоіць прафесіі тавараведа, тэхніка-тэхнолага.

Дарэчы, з адкрыццём рэсурснага цэнтра ў тэхналагічным каледжы могуць павысіць кваліфікацыю работнікі сферы грамадскага харчавання і гандлю, а беспрацоўныя — набыць спецыяльнасць. Такі дагавор ёсць з гарадскім Цэнтрам занятасці. Плануецца пашырыць работу кандытарскага цэха і рэалізоўваць прадукцыю ў горадзе. Аб тым, што тут з такой задачай справяцца, сумнявацца не прыходзіцца. Большасць навучэнцаў не проста праходзяць практыку, а ўладкаваны на працоўныя месцы з заробнай платой, што сведчыць аб іх прафесіяналізме.

Дарэчы, у новым рэсурсным цэнтры размясціліся не толькі кабінеты для вучобы і лабараторыі грамадскага харчавання. Тут яшчэ пасучаснаму абсталяваны бібліятэка, лінгафонны кабінет, ёсць танцавальная зала. Прыемна ўраджаюць вялікія «французскія» вокны, якія адкрываюць прыгожую гарадскую панараму, у тым ліку і 9-павярховы інтэрнат каледжа. Кожны, хто прыязджае на вучобу ў Гродна, знаходзіць у ім камфортнае жыллё.

Маргарыта УШКЕВІЧ

УДАЛЫ ЭКСПЕРЫМЕНТ

Новую форму ў рабоце педыятраў паспрабавалі ў Гродне. Што з гэтага атрымалася?

Пакуль гаворка ідзе пра адну дзіцячую амбулаторыю ў маладым і найбуйнейшым мікрараёне горада — Альшанцы. Тут у якасці эксперыменту паспрабавалі работу педыятрычнай каманды.

Як раскажала галоўны ўрач Гродзенскай дзіцячай паліклінікі № 2 Жанна ЦЮЛЬКІНА, гэта новаўвядзенне апраўдвае сябе ў вялікім мікрараёне, які хутка расце і дзе адчуваецца сур'ёзная загрузанасць педыятраў. Так, у 2014 годзе, калі амбулаторыя адкрывалася, яна абслугоўвала 2300 дзяцей, а цяпер колькасць маленёчкіх пацыентаў вырасла да 9373.

— Мы вырашылі на этапе першаснай дапамогі, максімальна набліжана да месца жыхарства пацыентаў, паспрабаваць работу каманды, у склад якой уваходзяць урач, медсястра і памочнік урача. Апошні — гэта фельчар, які частку функцый педыятра можа выканаць самастойна: правесці першасны агляд, зрабіць ЭКГ, выдаць неабходную даведку, наведваць пацыента, карацей кажучы, акумуляваць на сабе частку рucinнай працы, — кажа суразмоўніца.

Усяго створаны дзве такія каманды, якія знаходзяцца ў кабінцеце здаровага дзіцяці, што дазваляе яму працаваць у дзве змены. Кіраўніцтва дзіцячай паліклінікі лічыць, што эксперымент можна лічыць удалым і такую практыку работы трэба выкарыстоўваць у амбулаторыях новых мікрараёнаў.

Вольга АНУФРЫЕВА.